

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/144/2013
Identifikačné číslo spisu:	2512207073
Dátum vydania rozhodnutia:	21.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:2512207073.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky NADOK, s.r.o., so sídlom v Trnave, Mikovíniho 10, IČO: 36 254 436, zastúpenej PROSMAN A PAVLOVIČ advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Trnave, Hlavná 31, IČO: 36 865 281, proti odporcom 1/ Mgr. Y. bývajúcej v K., 2/ Ing. H., bývajúcemu v V. 3/ Ing. T., bývajúcej v V., zastúpení Mgr. Mgr. Pavlom Sojkom, PhD., advokátom, so sídlom v Dubnici nad Váhom, Námestie Matice slovenskej č. 1713/8, o neúčinnosť právneho úkonu a o nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 10 C 88/2012, o dovolaní odporcov 1/ až 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 9. októbra 2012 sp. zn. 9 Co 333/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Navrhovateľke n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa mala odporcom uložiť povinnosť nenakladať s nehnuteľnosťami, navrhovateľka zdôvodnila takto: „Otec odporcov v 1/ a v 3/ rade - Y. pracoval u navrhovateľa v pracovnom pomere na pozícii vodič nákladného vozidla. Dňa 16.03.2012 Y. pri plnení pracovných úloh ako vodič nákladného vozidla spôsobil pri jazde po diaľnici A6, smer Nürnberg (Nemecko), dopravnú nehodu, pri ktorej narazil so zvereným dopravným prostriedkom do pred ním stojacich motorových vozidiel. Z rozhodnutia Okresného súdu Schwabach zo dňa 15.04.2012 sp. zn. 3Cs 702 Js 63720/12 vyplýva, že príčinou uvedenej dopravnej nehody bolo požitie alkoholu Y., čo ho robilo nespôsobilým viesť motorové vozidlo. Na základe vykonaného krvného testu bola Y. v krvi zistená koncentrácia alkoholu vo výške 2,5%. V dôsledku uvedenej dopravnej nehody, ktorú spôsobil Y., vznikla navrhovateľovi rozsiahla škoda, ktorú predstavuje poškodený dopravný prostriedok navrhovateľa, škoda na prevážanom tovare a škoda na motorových vozidlách ostatných účastníkov dopravnej nehody. Výška škody bola navrhovateľom predbežne vyčíslená na sumu 280.237,18 Eur. Hoci navrhovateľ má ako prepravca uzatvorené poistenie pre prípad vzniku škody na prepravovanom tovare, taktiež poistenie svojich dopravných prostriedkov, ako aj poistenie zodpovednosti za škodu

spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, vzhľadom na skutočnosť, že príčinou dopravnej nehody bol alkohol zistený u Y., uvedené spôsobuje výluk z poistenia. V dôsledku tejto skutočnosti poisťovňa neposkytne navrhovateľovi poistné plnenie a náhrada celej škody, tzn. škody na dopravnom prostriedku navrhovateľa, škody na prepravovanom tovare, ako aj škody na poškodených vozidlách účastníkov dopravnej nehody, zostane na ťarchu navrhovateľa. Vzhľadom na to, že v danom prípade je zodpovedným subjektom za vzniknutú škodu Y. ktorý túto škodu spôsobil závažným porušením pracovnej disciplíny, sú u neho naplnené všetky predpoklady vzniku jeho všeobecnej pracovnoprávnej zodpovednosti za škodu. Z uvedeného dôvodu si preto navrhovateľ bude u Y. uplatňovať náhradu škody v plnom rozsahu bez obmedzenia výšky náhrady škody z dôvodu spôsobenia škody pod vplyvom alkoholu. V uvedenej súvislosti navrhovateľ pripravuje príslušný návrh na súd [...] vzhľadom na predpokladanú výšku škody a zárobkové pomery Y., navrhovateľovi vznikla dôvodná obava, že náhrada škody, ktorú spôsobil Y., nebude v rámci prípadného výkonu súdneho rozhodnutia uspokojená. Navrhovateľ z uvedeného dôvodu prešetril majetkové pomery Y. a zistil, že Y. bol v tom čase výlučným, ako aj podielovým spoluvlastníkom nasledovných nehnuteľností zapísaných na: LV č. XXXX [...], LV č. XXXX [...], LV č. XXXX [...]. Vzhľadom na to, že navrhovateľ z vyššie uvedených listov vlastníctva získaných cez GKÚ Bratislava, katastrálny portál, zistil, že na LV č. XXXX a LV č. XXXX je vyznačená na podieloch Y. plomba na základe V - 545/2012, z čoho vyplývalo, že o predmetných nehnuteľnostiach bolo vedené na príslušnej správe katastra vkladové konanie na základe scudzovacieho úkonu Y., ktorý svoje nehnuteľnosti prevádzal na tretie osoby, čím úmyselne ukracoval uspokojenie pohľadávky navrhovateľa. Navrhovateľ bezodkladne po zistení tejto skutočnosti podal na Okresnom súde Piešťany návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd zakázal Jánovi Paulovičovi nakladať s vyššie uvedenými nehnuteľnosťami. Okresný súd Piešťany návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel a uznesením zo dňa 10.05.2012 sp. zn. 8 C 64/2012-20 nariadil predbežné opatrenie, ktorým Y. zakázal nakladať s vyššie uvedenými nehnuteľnosťami. Nakoľko, ako sa neskôr ukázalo, v čase vydania rozhodnutia súdu o nariadení predbežného opatrenia, príslušná správa katastra už povolila vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam Y. v prospech odporcov v 1/ až v 3/ rade, uvedené predbežné opatrenie sa stalo „nevykonateľným.“

Po citácii ustanovení § 42a ods. 1, 2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník sa ďalej uvádza: „Na základe citovaných zákonných ustanovení máme za to, že právny úkon Y., ktorým previedol svoje nehnuteľnosti na odporcov v 1/ až v 3/ rade, ktorí sú jemu blízkymi osobami, bol vykonaný s úmyslom ukrátiť uspokojenie pohľadávky navrhovateľa, ktorú má voči Y. z titulu ním spôsobenej škody, a preto ho považujeme za právne neúčinný. Vychádzajúc z času spôsobenia škody, ako aj zo zápisu zo škodovej komisie, kde Y. uznal svoju zodpovednosť za vzniknutú škodu, je nepochybné, že v čase vykonania scudzovacieho úkonu Y. vedel o existencii pohľadávky navrhovateľa, ktorú voči nemu má z titulu nároku na náhradu spôsobenej škody. Napriek tejto skutočnosti Y. svoje nehnuteľnosti v takmer bezprostredne nadväzujúcom čase previedol na odporcov, ktorí sú jemu blízkymi osobami, a ktorým musel byť úmysel odporcu ukrátiť uspokojenie pohľadávky navrhovateľa známy. Z uvedených dôvodov navrhovateľ v najbližšej dobe podá na odporcov v 1/ až v 3/ rade žalobu o určenie neúčinnosti právneho úkonu, ktorým Y. previedol svoje nehnuteľnosti na odporcov v 1/ až v 3/ rade. Navrhovateľ následne z výpisu z vyššie uvedeného LV č. XXXX a LV č. XXXX získaných dňa 30.05.2012 cez GKÚ Bratislava, katastrálny portál, zistil, že odporcovia zriadili na predmetných nehnuteľnostiach záložné právo, čím navrhovateľovi podstatne sťažili možnosť jeho budúceho uspokojenia pohľadávky, ktorú má voči Y., v prípade, ak súd vyhlási právny úkon Y., ktorým previedol svoje nehnuteľnosti na odporcov za právne neúčinný voči navrhovateľovi. Na základe uvedeného navrhovateľovi vzniká dôvodná obava a bezprostredne hroziaca ujma, že konaním odporcov, ktoré môže vyústiť až do ďalšieho scudzovania predmetných nehnuteľností alebo výkonu záložného práva zriadeného na nehnuteľnostiach bude aj v prípade úspešnosti navrhovateľa v konaní o určenie neúčinnosti právneho úkonu ohrozené uspokojenie jeho pohľadávky, ktorú má voči Y. z titulu náhrady spôsobenej škody.“

Po citácii ustanovení § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. c/, § 75 ods. 2 a § 76 ods. 3 O.s.p. sa uvádza: „Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností“ je navrhovateľ presvedčený, že v danom prípade sú splnené všetky zákonom stanovené podmienky na riadne a zákonné nariadenie predbežného opatrenia, čo navrhovateľ zdôvodňuje nasledovne:

1. Rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce nariadenie predbežného opatrenia:

Ján Paulovič svojim konaním opísaným v bode I. tohto návrhu spôsobil navrhovateľovi škodu, za ktorú ako zamestnanec navrhovateľa v plnom rozsahu zodpovedá. Navrhovateľ sa bude náhrady tejto škody v plnej výške domáhať cestou príslušného súdu podaním návrhu na náhradu škody, a to po vyčíslení celkovej výšky skutočnej škody. Nakoľko Ján Paulovič by nebol schopný zo svojho príjmu nahradiť spôsobenú škodu, navrhovateľ by bol nútený v rámci výkonu domáhať sa uspokojenia jeho pohľadávky z titulu náhrady škody z majetku Y. Vzhľadom na to, že Ján Paulovič bezprostredne po tom ako sa dozvedel o spôsobenej škode a svojej zodpovednosti za ňu, previedol svoje nehnuteľnosti na odporcov v I. až v III. rade, máme za to, že týmto právnym úkonom ukrátil uspokojenie navrhovateľovej pohľadávky, ktorú voči nemu má z titulu nároku na náhradu škody. Z príslušných výpisov z listov vlastníctva sme zistili, že odporcovia v I. až v III. rade v nápadne krátkom čase po nadobudnutí nehnuteľností zriadili na predmetných nehnuteľnostiach záložné právo, čím vzniká navrhovateľovi dôvodná obava, že v prípade ďalšieho prevodu týchto nehnuteľností zo strany odporcov alebo v prípade výkonu záložného práva bude uspokojenie pohľadávky navrhovateľa znemožnené.

2. Dôvodnosť nároku:

Navrhovateľ dôvodnosť svojho nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, odvodzuje od svojho nároku vo veci samej. Vychádzajúc z vyššie citovaného ustanovenia § 42a Občianskeho zákonníka máme za to, že sú splnené podmienky, na základe ktorých sa navrhovateľ môže úspešne domáhať vyslovenia neúčinnosti právneho úkonu Y, ktorý bezprostredne po tom ako sa dozvedel o spôsobe škody navrhovateľovi, previedol svoje nehnuteľnosti na odporcov v I. až v III. rade, ktorí sú jemu blízkymi osobami. V danom prípade je nepochybné, že Y. vedel v čase vykonania scudzovacieho právneho úkonu o tom, že spôsobil navrhovateľovi škodu, a že za túto škodu zodpovedá, a aj napriek tomu predmetný právny úkon vykonal, čím ukrátil uspokojenie navrhovateľovej pohľadávky. Vzhľadom na skutočnosť, že odporcovia sú blízkymi osobami Y. zákon v danom prípade prezumuje ich vedomosť o úmysle Y. ukrátiť uspokojenie navrhovateľovej pohľadávky. Navrhovateľovi taktiež vzniká z konania odporcov, ktorí bezprostredne po nadobudnutí nehnuteľností tieto nehnuteľnosti zaťažili dôvodná obava, že v prípade ich ďalšieho scudzenia alebo výkonu záložného práva nebude sa môcť účinne domáhať určenia neúčinnosti právneho úkonu Y, ktorým previedol svoje nehnuteľnosti na odporcov, čím sa následne stane pohľadávka navrhovateľa, ktorú má voči Y., nevymožiteľná.

3. Bezprostredne hroziaca ujma:

Vychádzajúc zo skutočností, že odporcovia ihneď po tom ako nadobudli od Y. nehnuteľností, pričom sa tak stalo na základe právneho úkonu, predmetné nehnuteľnosti zaťažili záložným právom tretej osoby, navrhovateľovi vzniká bezprostredne hroziaca ujma, že v prípade následného scudzenia tejto nehnuteľnosti odporcami alebo v prípade výkonu záložného práva, navrhovateľ sa už nebude môcť účinne domáhať určenia neúčinnosti právneho úkonu, ktorým Ján Paulovič previedol svoje nehnuteľnosti na odporcov, a ktorým ukrátil uspokojenie navrhovateľovej pohľadávky. V dôsledku uvedeného sa tak stane pohľadávka navrhovateľa, ktorú má voči Y. z titulu náhrady spôsobenej škody, nevymožiteľná. Taktiež máme za to, že ohrozenie uspokojenia pohľadávky navrhovateľa z dôvodu vykonania odporovateľného právneho úkonu je primerané obmedzeniu odporcov v dispozícii s ich nehnuteľnosťami, ktoré im nariadením predbežného opatrenia vznikne. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, a predovšetkým na dôvodnú obavu a bezprostredne hroziacu ujmu navrhovateľa, že ešte pred začatím súdneho konania o určenie neúčinnosti právneho úkonu môžu odporcovia previesť predmetné nehnuteľnosti na tretie osoby, alebo môže dôjsť k výkonu záložného práva, čím by bolo navrhovateľovi znemožnené úspešne sa domáhať určenia neúčinnosti právneho úkonu, navrhujeme súdu, aby so zreteľom na ust. § 75 ods. 4 OSP vydal v záujme ochrany navrhovateľa v lehote 30 dní nasledujúce predbežné opatrenie:...

K návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľka označila a predložila ako dôkazy: rozhodnutie Okresného súdu Schwabach zo dňa 15.04.2012 (s prekladom do jazyka slovenského), zápis zo škodovej komisie zo dňa 19.03.2012, okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 31.05.2012, výpis z listu vlastníctva č. XXXX zo dňa 07.05.2012, výpis z listu vlastníctva č. XXXX zo dňa 07.05.2012, výpis z listu vlastníctva č. XXXX zo dňa 07.05.2012, uznesenie Okresného súdu Piešťany zo dňa 10.05.2012, výpis z listu vlastníctva č. XXXX. zo dňa 30.05.2012 a výpis z listu vlastníctva č. XXXX zo dňa 30.05.2012.

Okresný súd Piešťany uznesením zo 6. júna 2012 č.k. 10 C 88/2012-60 vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a zakázal odporcom 1/ až 3/ nakladať s nehnuteľnosťami (špecifikovanými vo výroku uznesenia) a to najmä ich predať, darovať, prenajať, zaťažiť záložným právom, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (o návrhu na určenie neúčinnosti právneho úkonu, ktorý bol navrhovateľkou už podaný). V zmysle § 75 ods. 1, 7, § 76 ods. 1 písm. e/ a f/, ods. 2 a 4, § 77 ods. 1 písm. a/ až d/ a ods. 2 O.s.p. stotožňujúc sa so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (osvedčujúcich dôvodnú obavu z možnosti ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia) vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. V odôvodnení rozhodnutia rekapituloval podstatný obsah návrhu na vydanie predbežného opatrenia, obsah lisov vlastníctva (LV č. XXXX a č.XXXX), citoval právnu úpravu a vyslovil záver o dôvodnosti takto podaného návrhu.

Krajský súd v Trnave na odvolanie odporcov uznesením z 9. októbra 2012 sp. zn. 9 Co 333/2012 napadnuté uznesenie potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Po vysvetlení účelu predbežného opatrenia ako dočasného zabezpečovacieho prostriedku (§ 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. e/ O.s.p.) zhodne so súdom prvého stupňa uviedol, že navrhovateľka osvedčila dôvodnú obavu z ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia, zakladajúcu potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Uviedol, že súd prvého stupňa v medziach zákona zdôvodnil svoje rozhodnutie (§ 76 ods. 4 O.s.p.). Vysvetlil, že predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi, najmä, aby nenakladal s určitými právami (§ 76 ods. 1 písm. e/ O.s.p.). Nakladaním sa rozumie dispozícia s vecami alebo právami prostredníctvom právnych úkonov dvojstranných i jednostranných, ale aj faktickým konaním (napr. zničením vecí). Tvrdenia odporcov uvádzané v stanovisku k vyjadreniu navrhovateľky k veci samej nepovažoval za relevantné vo vzťahu k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali odporcovia dovolanie. Žiadali uznesenie odvolacieho súdu i súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnili tým, že postupom súdu im bola odňatá možnosť konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Súd sa v odôvodnení rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodnými skutočnosťami, dať odpovede na všetky skutkové a právne relevantné otázky. Odvolací súd sa obmedzil len na skonštatovanie preukázania predpokladov nariadenia predbežného opatrenia a konštatovania správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia. Nepovažoval za potrebné sa vysporiadať s ďalšími tvrdeniami odporcov (čo i len jedným) a s ich argumentáciou (a/ v čom spočíva nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, navrhovateľka ani len netvrdí, že odporcovia mienia nakladať s nehnuteľnosťami, b/ v čom spočíva dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, keď navrhovateľka ani len netvrdí, že má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku a že kúpna zmluva ukracuje navrhovateľku, c/ prečo odvolací súd považoval za správny zákaz nakladať aj s tou časťou nehnuteľností, ktoré odporcovia v podiele 1/3 získali v roku 2005, pred kúpnu zmluvou z roku 2012, odporovateľnosti ktorej sa navrhovateľka domáha d/ prečo považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za materiálne vykonateľné, keď uloženie povinnosti v ňom je vymedzené demonštratívne).

Navrhovateľka nepovažovala dovolanie za dôvodné, rozhodnutia súdov boli riadne zdôvodnené a preto navrhla dovolanie zamietnuť. Poukázala na špecifiká konania o nariadenie predbežného opatrenia vrátane spôsobu vydávania rozhodnutia a jeho odôvodňovania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p.

je ale dovolanie neprípustné (o.i.) vtedy, ak smeruje proti uzneseniu o predbežnom opatrení. Dovolanie odporcov je preto v zmysle § 239 O.s.p. neprípustné.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Odporcovia procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

V dovolaní sa namieta, že súdy odňali odporcom možnosť konať pred súdom. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť uplatňovať procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. K dovolaťom tvrdenej procesnej vade malo dôjsť tým, že odvolací súd nepostupoval v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p., rozhodnutie riadne neodôvodnil, keď sa nezaoberal relevantnými skutočnosťami, na ktoré odporcovia poukazovali (viď body pod písmenom a/ až d/ dovolania).

K charakteru konania o návrhu na vydanie predbežného opatrenia je nutné uviesť, že toto konanie má svoje špecifiká, ktoré ho odlišujú od zásad, na ktorých stojí základné konanie v tom, že ich použitie je limitované dosiahnutím účelu predbežného opatrenia a preto sa neuplatňujú v celej šírke, ale s dôkazom na rýchlosť ochrany práv a spoľahlivosť tvrdení navrhovateľa na úrovni osvedčenia skutočností, ktoré sú rozhodujúce pre záver o potrebe a nevyhnutnosti predbežného opatrenia. Pred nariadením predbežného opatrenia alebo zamietnutím návrhu na jeho nariadenie súd nevykonáva dokazovanie, ale vychádza iba z obsahu návrhu a príloh, pričom na základe ich spravdepodobnenia (osvedčenia) vyvodí záver o tom, či je osvedčená legálnosť (potreba, naliehavosť) dočasne upraviť pomery účastníkov.

Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že v rozhodnutiach všeobecných súdov musí existovať rozumný proporčný vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom (napr. Scollo proti Taliansku z 28. septembra 1994 a iné). Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov na obranu proti takému uplatneniu (IV. ÚS 195/03, III. ÚS 60/04).

Súd prvého stupňa sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na ktoré v odôvodnení rozhodnutia odkázal, čo mu dovoľuje ustanovenie § 76 ods. 4 O.s.p. Odvolací súd toto rozhodnutie ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). V takomto prípade sú dôvody rozhodnutia súdov ako celok (prvostupňového i odvolacieho) nahradené obsahom návrhu účastníka konania, ktorý má v danom prípade ústredné postavenie (preto ho v podstatnom rozsahu dovolací súd uvádza vyššie).

Postupu odvolacieho súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého uznesenia v rozsahu vyplývajúcom z

ustanovenia § 212 ods. 1, 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p.) toto podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil a skonštatoval správnosť dôvodov odvolaním napadnutého rozhodnutia, na doplnenie a zdôraznenie jeho správnosti poskytol ďalšie dôvody a vysvetlenie, zodpovedá zákonu a preto mu z uvedeného hľadiska nemožno vyčítať žiadnu nesprávnosť. Nedostatočné odôvodnenie (tzv. nepreskúmateľnosť) dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa a návrhom na vydanie predbežného opatrenia, na ktorú dovolatelia poukazujú, nebola dovolacím súdom zistená. Na tomto mieste je nutné pripomenúť, že možnosť zrušenia rozhodnutia súdu prvého stupňa o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je v odvolacom konaní obmedzená na jediný dôvod, ktorým je zastavenie konania (§ 221 ods. 3 O.s.p.); inak má odvolací súd možnosť rozhodnutie súdu prvého stupňa iba potvrdiť alebo ho zmeniť. Dovolací súd pripomína, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie (II. ÚS 78/05). V danom prípade súdy v odôvodnení rozhodnutí vychádzajúc z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý sa stal ich súčasťou (§ 74 ods. 4 O.s.p.) zrozumiteľným spôsobom uviedli, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov považovali za osvedčené skutočnosti, ktoré podľa ich názoru zakladali naplnenie zákonných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia a zároveň vysvetlili, že pokiaľ išlo o námietky odporcov viažuce sa k veci samej, na tieto pri vydávaní predbežného opatrenia nemohli prihliadať. Ak sa dovolatelia nestotožnili s dôvodmi, pre ktoré súdy vyhovelí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a v tejto súvislosti prípadne vidia porušenie ich práv na súdnu ochranu a spravodlivý proces, dovolací súd k uvedenému uvádza, že právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony (I. ÚS 50/04).

K námietke dovolateľov, že odvolací súd neuviedol, v čom spočíva nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy, keď navrhovateľka ani len netvrdí, že odporcovia mienia nakladať s nehnuteľnosťami, dovolací súd poukazuje na tú časť návrhu o vydanie predbežného opatrenia, v ktorej navrhovateľka poukazuje na prevod nehnuteľností medzi otcom odporcov a odporcami, zriadenie záložného práva na nehnuteľnostiach odporcami (LV č. XXXX a č. XXXX z 30. mája 2012) sťažujúce možnosť uspokojenia jej pohľadávky (str. 4 odsek 3 až 7 návrhu na nariadenie predbežného opatrenia z 1. júna 2012 - č.l. 4 spisu).

K námietke dovolateľov, že odvolací súd neuviedol, v čom spočíva „dôvodnosť“ nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, keď navrhovateľka ani len netvrdí, že má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku a že kúpna zmluva ukracuje navrhovateľku, dovolací súd uvádza, že „dôvodnosť“ nároku vo veci samej (o neúčinnosť právneho úkonu) je osvedčená odporovacou žalobou o neúčinnosť právneho úkonu podľa § 42 a Občianskeho zákonníka zo 4. júna 2012 (doručená odporcom - viď doručenky na č.l. 63 spisu), jej obsahom, v nej uvedenými a označenými dôkaznými prostriedkami (viď č.l. 27 - 32 spisu), čo zároveň korešponduje s obsahom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (č.l. 3 až 6 spisu) a to pokiaľ ide o uskutočnený odporovateľný právny úkon (kúpnu zmluvu, vklad pod č. P. povolený Správou katastra Trnava 4. mája 2012) i to, z akého skutkového základu predbežne navrhovateľka vychádza pri vzniku pohľadávky a jej výšky (č.l. 2 až 3 a č.l. 28 až 58 spisu). Osvedčenie uvádzaných skutočností neznamena a nezaručuje dôvodnosť podanej žaloby vo veci samej. Predbežné opatrenie sa však vždy spája s konaním vo veci samej. Pre aplikáciu ustanovenia § 42a Občianskeho zákonníka je podstatným objektívne daný dôvod na úspešnú odporovateľnosť právneho úkonu, tým je existencia dlžníkovho právneho úkonu, ktorým dochádza k ukráteniu veriteľa pri uspokojení vymáhateľnej pohľadávky. Vo všeobecnosti odporovateľným právnym úkonom môže byť nielen bezodplatný ale i odplatný právny úkon, resp. akýkoľvek iný právny úkon, ak ním objektívne dochádza k ukráteniu veriteľa. Podľa niektorých úvah zákonnému pojmu "vymáhateľná pohľadávka" zodpovedá taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní (viď R 44/2001). Dovolatelia sa mýlia, pokiaľ trvajú na tom, aby sa súd zaoberal dôvodnosťou nároku vo veci

samej. V konaní o nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, ak navrhovateľ na vydanie predbežného opatrenia osvedčí existenciu nároku vo veci samej (nevyžaduje sa preukázanie jeho opodstatnenosti).

K námietke dovolateľov, že odvolací súd neuviedol, prečo považoval za správny zákaz nakladať aj s tou časťou nehnuteľností, ktoré odporcovia v podiele 1/3 získali už v roku 2005, pred kúpnu zmluvou z roku 2012, odporovateľnosti ktorej sa navrhovateľka domáha, dovolací súd uvádza, že ide o námietku proporcionality zabezpečovacieho prostriedku, na ktorú odvolací súd reagoval v podstate záverom o dôvodnosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Ide však o právne posúdenie veci, čím sa dovolací súd vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania nemá možnosť zaoberať. Odporcovia sú vždy oprávnení navrhnúť aj zrušenie predbežného opatrenia, ak podľa nich pominuli alebo vôbec neexistovali dôvody na vydanie napadnutého uznesenia o predbežnom opatrení. Možnosť dosiahnuť zrušenie predbežného opatrenia vyplýva priamo zo zákona (§ 77 ods. 2 O.s.p.).

K otázke dovolateľov, prečo odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za materiálne vykonateľné, keď uloženie povinnosti v ňom je vymedzené demonštratívne, dovolací súd poznamenáva, že i prípadné formálne a obsahové nedostatky rozhodnutia, ktoré bránia jeho nútenému výkonu, súdna prax považuje za inú vadu konania (§241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), nie však za vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. Charakter takejto vady dovoľuje, aby bola odstránená postupom v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p. Materiálnym predpokladom vykonateľnosti každého súdneho rozhodnutia je jeho obsahová určitosť (porovnaj napr. R 21/1981, str. 161; R 27/1984, str. 130). Výrok uznesenia o nariadení predbežného opatrenia vyjadrujúci zákaz nakladať s nehnuteľnosťami, ktorý je z obsahového hľadiska demonštratívne vymedzený (zákazom predat', darovať, prenajať, zaťažiť záložným právom), podľa názoru dovolacieho súdu nevzbudzuje pochybnosti o určitosti obsahu takto uloženej povinnosti.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky skutkové a právne závery odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa opierajúce sa a vychádzajúce z návrhu na vydanie predbežného opatrenia nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok po formálnej i materiálnej stránke spĺňa parametre zákonného odôvodnenia a preto nie je daný dôvod, ktorý by narušil princíp právnej istoty (viď PL. ÚS 43/95, PL. ÚS 38/99) nastolený právoplatnosťou a nezmeniteľnosťou súdneho rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia, ktoré má len dočasnú povahu (k tomu porovnaj tiež bod 7.1, 7.2 a 8 Nálezu ÚS SR II. ÚS 591/2012). Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa a návrhom na vydanie predbežného opatrenia je zrejmé, z akých dôvodov súd mal za to, že sú splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia (osvedčenie ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia). Otázka, či tieto závery odvolacieho súdu sú správne, a teda či odvolací súd správne aplikoval ustanovenia upravujúce nariadenia predbežného opatrenia na osvedčený skutkový stav veci (ktorá výhrada je nosnou časťou dovolania navrhovateľov), je už otázkou právneho posúdenia veci, ktorú dovolací súd nie je oprávnený riešiť, pretože dovolanie účastníkov konania nie je v tomto prípade prípustné.

Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolatelia spájajú tvrdené nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov s nesprávnym právnym posúdením veci (najmä nesplnením predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia, neosvedčením existencie právneho vzťahu, hrozacej ujmy, neosvedčením obavy z ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia, uložením neproporcionálneho zákazu nakladať s nehnuteľnosťami). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že prípustnosť odporcami podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto ich dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému

nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcom, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.